

Sanda Tomescu Baci

VELKOMMEN!

MANUAL DE CONVERSAȚIE ÎN LIMBA NORVEGIANĂ

Ediția a III-a revizuită

Cuprins

<i>Cuvinte lezinate</i>	13
-------------------------------	----

Elemente de fonetică – Norsk fonetikk

Pronunția – Uttale	17
Accentul și tonal – Trykk og tonem	17
<i>Marcarea tonului – Markering av tonem</i>	17
<i>Ce este tonal în limba norvegiană? – Hva er tonem i norsk?</i>	17
<i>Lungimea vocalelor – Vokallengden</i>	18
Vocalele – Vokalene	19
Difongji – Diftongene	20
Consoanele – Konsonantene	21
Ghid de pronunție a sunetelor în limba norvegiană –	
Kort oversikt over uttale i forhold til skrift	22
<i>Consoane mute – Stumme konsonanter</i>	24

Leksjon 1

Hva heter du?	27
Cum te cheamă?	27
Vocabular – Ordforklaringer	27
Expresii idiomatice – Faste uttrykk	28
Alfabetul norvegian – Det norske alfabetet	28
Prezentul verbului – Verb i presens	28
Exercițiu – Oppgave	29

Leksjon 2

På kurs i Norge	31
La curs în Norvegia	34
Vocabular – Ordforklaringer	34
Pronunșele personal – Personlig pronomen	35
Verbul <i>å/ê</i> – Verbet <i>å være</i>	36
Ordinea cuvintelor în propoziție – Ordstilling	36
Exerciții – Oppgaver	37

Leksjon 3

Hvordan har du det?	41
Ce mai faci?	41
Vocabular – Ordforklaringer	41
Expresii idiomatice – Faste uttrykk	42
Verbul <i>a avea</i> – Verbet <i>å ha</i>	42
Zilele săptămânii – Ukedagene	43
Știi să numeri până la zece? – Kan du telle til ti?	43
Știi să numeri până la douăzeci? – Kan du telle til tjuu?	43
Exerciții – Oppgaver	44

Leksjon 4

Student i Oslo	47
Student la Oslo	47
Vocabular – Ordforklaringer	47
Expresii idiomatice – Faste uttrykk	48
Substantivul – Substantiv	49
Articolul nehotărât – Ubestemt artikkel	50
Genitivul – Genitiv	50
Verbul <i>a putea</i> – Verbet <i>å kunne</i>	50
Ordinea cuvintelor în propoziția principală – Ordstilling i hovedsetninger	51
Exerciții – Oppgaver	51

Leksjon 5

Hvordan går det?	55
Ce mai faci?	55
Vocabular – Ordforklaringer	56
Expresii idiomatice – Faste uttrykk	57
Adjectivul – Adjektiv	57
<i>Forma neddefinită a adjectivului – Ubestemt form av adjektivet</i>	58
Verbe modale – Modale verb	59
Răspunsuri scurte – Korte svar	60
Ordinea cuvintelor în frază / propoziția principală – Ordstilling i setninger	60
Verbe deponente – S-verb	61
Exerciții – Oppgaver	61

Leksjon 6

Aans timeplan	65
Orarul Anei	65
Vocabular – Ordforklaringer	66
Pronumele <i>den, det</i> – Pronomenene <i>den, det</i>	67
Ceasul – Klokka	67

Particula om	68
Exerciții – Oppgaver	69

Leksjon 7

På kafé	73
La kafeten	74
Vocabular – Ordforklaringer	75
Expresii idiomatice – Faste uttrykk	76
Mâncăruri și băuturi – Mat og drikke	77
Pronumele personal, forma de complement – Personlig pronomen objektform	78
Adverbe perechi – Paradverb	79
Exerciții – Oppgaver	79

Leksjon 8

I butikken	83
La magazin	83
Vocabular – Ordforklaringer	84
Expresii idiomatice – Faste uttrykk	85
Forma definită a adjectivului – Adjektivets bestemte form	85
<i>Articolul hotărât proclitic – Adjektivets bestemte artikkel</i>	85
Pronumele / adjectivul demonstrativ – Påpekende pronomen / adjektiv	86
Model de declinare a adjectivului – Adjektiv høyest på følgende måte	86
Adjective neregulate – Uregelmessige adjektiv	86
Gradele de comparație ale adjectivului – Gradbøying	87
Pronumele interogativ – Spørrepronomen	88
Adjectivul <i>liten</i> („mic”) – Adjektivet <i>liten</i>	89
Lunile anului – Måneder	89
Anotinșurile – Årstider	89
Alte numerale – Andre tallord	90
Haine – Klær	90
Exerciții – Oppgaver	91

Leksjon 9

Vigelandsparken	95
Parcul Vigeland	95
Vocabular – Ordforklaringer	96
Expresii idiomatice – Faste uttrykk	97
Numeralul ordinal – Ordenstall	97
Viitorul – Framtid	98
Adverbul – Adverb	98
Exerciții – Oppgaver	99

Leksjon 10

Ann er forkjølet	103
Ann e răcită	103
Vocabular – Ordforklaringer	104
Expresii idiomatice – Faste uttrykk	104
Părțile corpului – Kroppsdeler	104
Trecutul simplu – Preteritum	105
<i>Câteva verbe neregulate – Noen uregelmessige verb</i>	106
<i>Folosirea trecutului simplu – Bruk av preteritum</i>	107
Propoziții subordonate – Leddsætninger	107
Expresii temporale – Tidsuttrykk	109
Exerciții – Oppgaver	109

Leksjon 11

Marits familie	113
Familia lui Marit	113
Vocabular – Ordforklaringer	113
Substantive neregulate exprimând grade de rudenie – Noen familieord med spesiell bøyning	114
Perfectul compus – Perfektum	114
Pronumele posesiv – Eiendomspronomen	115
Diateza pasivă – Passiv	116
Exerciții – Oppgaver	117
Chia exercițiilor – Fasit	119

Gramatică rezumativă – Oppsummerende grammatik

Articolul – Artikkel	127
Articolul nehotărât – Ubestemt artikkel	127
Articolul hotărât – Bestemt artikkel	127
<i>Articolul hotărât enclitic – Etterstilt bestemt artikkel</i>	129
Substantivul – Substantiv	131
Genul masculin – Maskulinum / Hankjønn	132
Genul feminin – Femininum / Hunkjønn	133
Genul neutru – Interkjønn / Nøytrum	134
Genitivul – Genitiv	135
Adjective folosite ca substantive – Adjektiv brukt som substantiv	135
Participiul prezent folosit ca substantiv – Presens partisipp brukt som substantiv	135
Substantivul fără articol – Substantiv uten artikkel	135
Verbul – Verb	137
Verbe regulate – Regelmessige verb	137
Verbe modale – Modale verb	137
Verbe neregulate – Uregelmessige verb	138
Diateza activă – Aktiv	139
Diateza pasivă – Passiv	139

Verbe deponente – S-verb	140
Concordanța timpurilor – Tidsforskyvning	140
Adjectivul – Adjektiv	143
Forma nedefinită a adjectivului – Ubestemt form av adjektivet	143
Adjective neregulate – Uregelmessige adjektiv	144
Model de declinare a adjectivului – Adjektiv bøyes på følgende måte	145
Gradele de comparație ale adjectivului – Gradbøying	146
<i>Folustrea gradelor de comparație – Bruk av gradbøying</i>	147
Pronumele – Pronomen	149
Pronumele personal și pronumele posesiv –	
Personalig pronomen og eiendomspronomen	149
Pronumele / adjectivul demonstrativ – Påpekende pronomen / adjektiv	150
Pronumele relativ <i>som</i> – Det relative pronomen <i>som</i>	150
Pronumele nehotărât – Ubestemt pronomen	151
Pronumele <i>man, en, det</i> – Pronomenene <i>man, en, det</i>	151
Pronumele interogativ – Spørrepronomen	152
Adverbul – Adverb	153
Gradele de comparație – Gradbøying	153
Conjuncția – Konjunksjon	155
Numeralul – Tallord	157
Numeralul cardinal – Granntall	158
<i>Bani – Penger</i>	158
Numeralul ordinal – Ordenstall	159
Prepoziția – Preposisjon	161
Câteva prepoziții care exprimă apartenența –	
Noen preposisjoner som uttrykker tilhørighet	161
Prepoziții în locuțiuni temporale – Preposisjoner i tidsuttrykk	161
Termeni pentru întrebări – Spørreord	162
Termeni pentru răspunsuri – Svarord	162
Elemente de sintaxă – Setningslære	163
Propoziția principală / Fraza – Hovedsetning	163
Propoziția subordonată – Leddsetning	164
Vocabular – Ordliste	165
<i>Bibliografie – Litteraturliste</i>	185

La cafenea

Ana împlinește 21 de ani, iar Petter o invită să ia prânzul în oraș. Se întâlnesc la ora 12.00 la Blindern. Petter îi dă Anei o îmbrățișare mare și un trandafir. Ana este foarte bucuroasă. Ea nu este singură când împlinește 21 de ani. Se simte bine în compania lui. Ei iau metroul Sognsvann de la stația Blindern și coboară în centru.

Ana: Este o cafenea acolo?

Petter: Da, acolo e o cafenea.

Ana: Să intrăm?

Petter: Da! Ți-e foame?

Ana: Nu în mod deosebit.

Petter: Mă scuzați, e liber aici?

O doamnă mai în vârstă: Da, poftim!

Petter: Vă mulțumesc!

Doamna: Cu plăcere! Eu trebuie să plec acum. La revedere!

Petter și Ana: La revedere!

Doamna pleacă și ei se așază la masă. Vine chelnerul.

Ana: Ce vrei să servești, Petter?

Petter: O chiflă cu șuncă sau cașcaval și o salată. Dar tu?

Ana: Doar o salată și o ceașcă de cafea. Mi-e sete. Aș dori și o sticlă de suc.

Petter: Trebuie să luăm două pahare de vin să ciocnim în cinstea ta.

Ana: Bine.

Petter: Vrei lapte la cafea?

Ana: Nu, o beau neagră.

Chelner: Doriți să comandați?

Petter: Da, mulțumesc. Două pahare de vin roșu, o cafea, o salată și două chifle cu cașcaval. Apropo, aveți vafle?

Chelnerul: Da, avem.

Petter: Și două vafle cu sos de ciocolată. Este foarte bun. Trebuie să luăm astal!

Ana: Aș dori să fumez o țigară când vine cafeaua...

Petter: Fumatul nu este permis aici.

Ana: Atunci trebuie să mă las de fumat.

Fumatul nu este permis în cafenelele, restaurantele și clădirile oficiale din Norvegia.

Vocabular – Ordforklaringer

<i>å fylle... år</i>	a implini... ani
<i>en klem</i>	îmbrățișare
<i>glad</i>	vesel
<i>et sentrum</i>	centru
<i>et selskap</i>	companie, petrecere, societate
<i>I hans selskap</i>	în compania lui
<i>var så god</i>	poftim, te rog
<i>å ha noe å drikke</i>	a lua / a avea ceva de băut
<i>å ha noe å spise</i>	a lua / a avea ceva de mâncat
<i>å ha noe å lese</i>	a lua / a avea ceva de citit
<i>å bestille noe</i>	a comanda ceva
<i>unnskyld</i>	scuzați
<i>ledig</i>	liber
<i>farvel</i>	la revedere / bună ziua
<i>en skinke</i>	șuncă
<i>en ost</i>	brânză
<i>et rundstykke</i>	chiflă
<i>en salat</i>	salată
<i>forresten</i>	de altfel, apropo
<i>en kopp</i>	ceașcă
<i>en kaffe</i>	cafea
<i>rod</i>	roșu
<i>en vin</i>	vin
<i>en rødvin</i>	vin roșu
<i>en melk</i>	lapte
<i>å drikke</i>	a bea
<i>svart</i>	negru
<i>svart kaffe</i>	cafea neagră
<i>kjempegodt (adv.)</i>	foarte bun
<i>vafler</i>	<i>vafle</i> (desert specific norvegian)
<i>å komme</i>	a veni
<i>å røyke</i>	a fuma
<i>en røyk</i>	țigară, un fum
<i>å ha lov til</i>	a avea voie să
<i>en lov</i>	lege
<i>å slutte</i>	a termina, a renunța
<i>et glass</i>	pahar
<i>en bane</i>	tren, tramvai în oraș
<i>undergrunnsbane</i>	metrou

<i>en trikk</i>	tramvai
<i>tørst</i>	înselat
<i>trøtt</i>	obosit
<i>å legge seg</i>	a se culca
<i>å legge, la, lagt</i>	a pune ceva culcat pe altceva (<i>Hun legger boka på bordet.</i>)
<i>å kose seg</i>	a se simți bine
<i>koselig</i>	plăcut
<i>en båt</i>	vapor
<i>et fly</i>	avion
<i>en kopp</i>	ceașcă
<i>en frokost</i>	mic dejun
<i>en middag</i>	dejun
<i>en lunsj</i>	prânz
<i>en te</i>	ceai
<i>en by</i>	oraș

Expresii idiomatice – Faste uttrykk

<i>å invitere noen til</i> a invita pe cineva la	$\left\{ \begin{array}{l} \textit{frokost} \\ \textit{lunsj} \\ \textit{middag} \\ \textit{kaffe} \\ \textit{te} \end{array} \right.$	micul dejun lunch dejun cafea ceai
<i>å ta</i> a lua	$\left\{ \begin{array}{l} \textit{trikken} \\ \textit{bussen} \\ \textit{banen} \\ \textit{undergrunnsbanen} \\ \textit{toget} \\ \textit{båten} \\ \textit{flyet} \end{array} \right.$	tramvaiul autobuzul metroul metroul trenul vaporul avionul
<i>å ta</i> a se servi cu	$\left\{ \begin{array}{l} \textit{en kopp te} \\ \textit{et glass vin} \\ \textit{et glass øl} \end{array} \right.$	o ceașcă de ceai un pahar de vin un pahar de bere
<i>å gå av</i> a se da jos din	$\left\{ \begin{array}{l} \textit{trikken} \\ \textit{bussen} \\ \textit{banen} \end{array} \right.$	tramvai autobuz metrou

å være

{
sulten
turst
trøtt
glad

a-i fi foame
a-i fi sete
a fi obosit
a fi fericit

Måncăruri și băuturi – Mat og drikke

ei / en kake

et sukker

ei / en frukt

en appelsin

en paprika

en potet

en agurk

en løk

en blomkål

grønnsaker (pl.)

en tomat

et brød

et smør

en ost

en pølse

et kjøtt

ei / en salamipølse

ei / en skinke

en fisk

en laks

et ol

et mineralvann

et vann

en brus

en lunkedrikk

en melk

prøjeturå

zahår

fruct

portocalå

ardei

cartof

castravete

ceapå

conopidå

legume

roşie

påine

unt

brånzå, caşcaval

cårnat

carne

salam

şuncå

peşte

somon

bere

apå mineralå

apå

båuturå carbogazoaså

båuturå råcoritoare

lapte

Pronumele personal, forma de complement – Personlig pronomen objektform

Subjekt Forma de subiect	Objekt Forma de complement	Eksempler Exemple	Eksempler Exemple
<i>Jeg</i> eu	meg	Han liker meg.	Han snakker med meg.
<i>du</i> tu <i>De</i> dvs.	deg Dem	Jeg liker deg. Jeg liker Dem.	Jeg snakker med deg. Jeg snakker med Dem.
<i>han</i> el (persoană) <i>hun</i> ea (persoană)	ham seg henne seg	De liker ham. De liker henne.	De snakker med ham. De snakker med henne.
<i>den</i> el, ea (objekte, fenomene, animale de gen mas- culin sau feminin)	den seg	Jeg liker den. (boka)	Han ser på den. (boka)
<i>det</i> el, ea (objekte, fenomene, animale de gen neutru)	det seg	Jeg liker det. (huset)	Han ser på det. (huset)
<i>vi</i> noi <i>dere</i> voi <i>De</i> dvs. <i>de</i> ei	oss dere Dem dem seg	De liker oss. De liker dere. Jeg liker Dem. Vi liker dem. (studentene, bøkene, husene)	De ser på oss. De ser på dere. Vi ser på Dem. Vi ser på dem. (studentene, bøkene, husene)

- Formulele de politețe *De* (forma de subiect) și *Dem* (forma de complement) sunt tot mai rar folosite, preferându-se formula mai familiară *du / deg*.
- Forma *seg* se folosește cu valoare reflexivă. *Formen seg bricker vi reflexivt:*

Hun vasker ham (gutter).

Ea îl spală pe el. (pe băiat)

Hun vasker seg.

Ea se spală. (pe sine)

Verbe reflexive:

legge seg, la, lagt – a se culca

Han la seg kl. 10 om kvelden.

Ei s-a culcat la ora 10 seara.

koste seg, -te, -t – a se simți bine

Hun koste seg med familien.

Ea se simțea bine cu familia mea.

Adverbe perechi – Paradverb

<i>Retning – Direcție</i>	<i>Påstedsbetegnelse – Statier</i>		
Jeg går (Eu merg)	{ <ul style="list-style-type: none"> inn ut opp ned bort hjem dit hit 	{ <ul style="list-style-type: none"> inne ute oppe nede borte hjemme der her 	înăuntru afară sus jos departe acasă acolo aici

Exerciții – Oppgaver

1. Completați cu forma corectă a adjektivului dintre paranteze:

Hvordan var maten? Den var (god) ..... Mange vil gjerne spise (god) ..... mat. Sjokolade er ikke (sunn) ..... mat, men det er (sunn) ..... å spise grønnsaker hver dag.

2. Completați cu pronumele corespunzător:

Hvor er bildet vårt? ..... ligger på bordet.
Jeg ser på Jan når jeg snakker med .....
Har du sett bøkene? Jeg så ..... på kjøkkenet.
Han har ikke sett Kari på en uke. Jeg så ..... i går.
Om du ser jentene be ..... kjøpe mat.